

Aan de Gemeenteraad
Via: info@gemeenteraad.amsterdam.nl

Amsterdam 11 juni 2017

Betreft: Raadsadres verbetering luchtkwaliteit op stikstofdioxide in de Valkenburgerstraat

Geachte Raadsleden,

Donderdag 8 juni 2017, kwam de Bewonersraad Nieuwmarkt Groot Waterloo bijeen. Op de agenda stond de presentatie aan de klankbordgroep Valkenburgerstraat van 1 juni over het kentekenonderzoek in de Valkenburgerstraat (bijgevoegd). De Bewonersraad vraagt via dit raadsadres u op korte termijn concrete effectieve maatregelen te treffen om de stikstofdioxide waarden in de Valkenburgerstraat onder de Europese norm te krijgen.

Inleiding

Op 14 december 2016 brainstormden 40 bewoners en ondernemers samen met ambtenaren van de gemeente. De uitkomst was een veertigtal ideeën, geordend in thema's met het belangrijkste "schone lucht" voorop, gevolgd door geluidshinder. De uitwerking van plannen liet even op zich wachten. Daarover werd in februari door bewoners al opgemerkt dat geen van die ideeën vanuit de gemeente een bronaanpak betrof. Het vervolg was donderdag 1 juni. Gepresenteerd werden wederom geen plannen met een bronaanpak en zeker niet om de luchtkwaliteit op stikstofdioxide te verbeteren.

Kentekenonderzoeken

Er zijn meerdere kentekenonderzoeken geweest in de stad. Er zijn afsluitingen rond de Munt gerealiseerd en de klankbordgroep Oudezijde is bezig met de uitwerking van mogelijke ingrepen in de Nieuwmarktbuurt. Maatregelen die nadelige invloed hebben op de hoeveelheid verkeer in de Valkenburgerstraat (in de laatste zin op de sheets staat: Mogelijk leiden deze maatregelen tot beperkt extra verkeer op de Valkenburgerstraat. Bij de Munt-maatregelen werd 30% meer verkeer berekend).

Het kentekenonderzoek Valkenburgerstraat concludeert, dat ondanks alle inbreng van de bewoners, zij verstoken blijven van bronmaatregelen.

Ver boven Europese norm NO₂

De vraag om minder verkeer van de bewoners komt, omdat de stikstofdioxidewaarden in de Valkenburgerstraat alleen maar oplopen. De (jaar!) gemiddelde stikstofdioxide (NO₂) concentratie in de Valkenburgerstraat ligt boven de overeengekomen Europese norm van 40 µg/m³. Een norm die niet vrijblijvend is. Een norm die vanaf 2015 niet meer overschreden mag worden. Toch is de NO₂ norm in de Valkenburgerstraat ver overschreden in 2015: 50,4 p/m³, in 2016: 47 p/m³ en in de eerste 3 maanden van 2017: 57 p/m³.

De Europese Commissie antwoordt op vragen van de Partij voor de Dieren (28-09-2015) dat de NO₂-grenswaarden een resultaatsverplichting zijn; de keuze van middelen om het resultaat te bereiken wordt aan de lidstaten overgelaten. Maar de middelen moeten uiteraard wel werken en daadwerkelijk ingezet zijn.

Het is het verkeer, de aantallen

De presentatie van het kentekenonderzoek Valkenburgerstraat laat schrikbarend hoge

aantallen auto's per uur en dag zien. Vijfentwintigduizend per dag en meer dan tweeduizend per uur in de spits! Concrete, effectieve ingrepen om de NO₂-norm te verlagen blijven echter uit. Daartoe worden gelegenheidsargumenten gebruikt; om maar niks te hoeven doen.

Zo zouden er voor de automobilist geen alternatieve routes zijn. Dat is ook niet vreemd als je de omliggende straten 30 km-zones maakt, of zelfs afsluit en niet verder wil kijken. De bewoners zien voldoende alternatieven en hebben een 10 puntenplan gemaakt (bijgevoegd), daartoe is politieke wil, ambitie en durf nodig.

Helemaal doorzichtig is het maken van (slechts!) een batenanalyse van de Valkenburgerstraat; het voordeel voor de gemotoriseerde passanten. Nog los van de vraag of dat bedrag van € 20 miljoen een werkelijke waarde is. Onduidelijk blijft wat hier met wat berekend is. Bij elk ander kentekenonderzoek is dat nooit een argument geweest om forse ingrepen te doen. Het niet denken aan een kostenkant van de slechte lucht voor de bewoners en werkenden, maakt het argument des te ongeloofwaardiger. Het laat wel zien dat de stad dit probleem niet serieus en adequaat oppakt. Al jaren niet.

Begin gewoon

De stad is in overtreding en doet niks aan een bronaanpak in de Valkenburgerstraat voor de stikstofdioxidebelasting. Ieder ander voorstel dat de gemeente heeft gedaan tijdens de bijeenkomst op 1 juni doet immers niks aan de overschrijding van de NO_x-waarden (o.a. een experiment met Fijnstof = geen NO₂, vergroening en anders inrichten van de straat).

Gefocust wordt op onderzoeken en niet op het realiseren van concrete maatregelen, zoals een 30-km-zone. Die 30 km/u moet natuurlijk gelden voor de gehele Valkenburgerstraat vanaf / tot de IJ-tunnel en ook op het mr Visserplein, in de Weesperstraat en in de Anne Frankstraat en verder. En meteen flitspalen plaatsen, zodat er echte opbrengst is voor de gemeente. Om het verkeer af te remmen. Een keuze te laten maken. Juist in een straat die benoemd is tot experimentele zone is dat alleen al het proberen waard en ook al zou dat "maar" 5000 minder auto's opleveren per dag, dat is toch mooi 20%!

In de zomer van 2016 was de straat twee weken dicht. Niemand heeft daar over geklaagd. In de laatste plaats de bewoners. Het was s' avonds ongelofelijk stil met de ramen open. En de met de Waag Society gemeten NO₂ waarden, daalden dramatisch onder de Europese norm van 40 µg/m³ (bijgevoegd). En dat terwijl de ventweg voor verkeer beschikbaar bleef. Ook heeft niemand bij de gemeente geklaagd. Het verkeer vond zijn weg op een of andere manier. Uit de literatuur is 'disappearing traffic' vrij bekend. Eigenlijk worden bij het verminderen van de wegcapaciteit de effecten op congestie en verkeersdrukke door deze gemeente overschat.

Wethouder gesproken

Wethouder Litjens heeft gisterenmiddag een vertegenwoordiging van de bewonersgroep Valkenburgerstraat ontvangen. Ondanks de oproep aan hem en wethouder Choho, ondertekend door zo'n honderd bewoners/bedrijven, werden zij met lege handen weggestuurd.

Door rigoureuus elke door bewoners gesuggereerde maatregel zonder meer de grond in te boren, ten faveure van de auto, komt de bewoner op de laatste plaats, gaat de gezondheid achteruit, en maakt daarmee wel heel duidelijk dat alle voorstellen vanuit de gemeente niet meer zijn dan "Window Dressing". Dat verdienen de bewoners en werkenden in deze straat niet.

Volksgezondheid voorop!

Geen actie op NO₂ betekent dat bewoners, werkenden en bezoekers in de Valkenburgerstraat mogen stikken. Prioriteit bij de gemeente zou de volksgezondheid moeten zijn. Dat daartoe politiek onwelgevallige maatregelen nodig zijn, is niet anders.

Het kan niet zo zijn dat burgers van Amsterdam in de Valkenburgerstraat achtergesteld worden en ongelijk worden behandeld. Wellicht dat eerdere verkeersmaatregelen teruggedraaid moeten worden en andere straten dan extra belast worden met verkeer (en dus NO₂). In de ogen van de bewoners wordt in ieder geval dan de pijn gelijkelijk verdeeld over alle burgers en moedigt dat de raadsleden wellicht eerder aan om extremere maatregelen te nemen voor het gehele centrum. Er ligt nog steeds een plan van de Bewonersraad.

Vraag

De Bewonersraad vraagt dan ook op korte termijn om concrete effectieve maatregelen om de stikstofdioxide waarden in de Valkenburgerstraat onder de Europese norm te krijgen en verwijst naar het bijgevoegde 10 puntenplan van de bewoners (en ondernemers) in de straat.

Met vriendelijke groet,
namens de Bewonersraad Nieuwmarkt Groot Waterloo
in vergadering bijeen op donderdagavond 8 juni in De Boomspijker,

Secretaris

Bijlagen:

1. Sheets samenvatting kentekenonderzoek Valkenburgerstraat
2. Oproep aan Litjens en Choho van bewoners en ondernemers
3. 10 puntenplan van de bewoners (en ondernemers) in de straat
4. Meetwaarden NO₂ Waag op 16 augustus 2016.

De Bewonersraad is de buurtvergadering van de Nieuwmarktbuurt en Groot Waterloo. Alle buurtgenoten zijn welkom om mee te beraadslagen over het wel en wee van de buurt. Alle aanwezigen op de vergadering zijn met elkaar en alleen dán DE BEWONERSRAAD.

"Wij willen een buurt waar wonen, spelen, werken, leren en winkelen vlakbij en door elkaar gebeurt voor jonge en oude mensen"

